U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Karla Podolky, JUDr. Petra Příhody a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **senátu 35 C Krajského soudu v Brně** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **senátem 29 Ca Krajského soudu v Brně,** a dalších účastníků sporu vedeného u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 35 C 3/2009, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 22. 9. 2008, čj. KUZL 61618/2008: žalobců **a) P. G., b) M. G., c) M. G., d) K. G.,** zastoupených JUDr. Milanem Holomkem, advokátem ve Zlíně, Lešetín II/385, a žalovaného **Krajského úřadu Zlínského Kraje, Odbor územního plánování a stavebního řádu,** se sídlem ve Zlíně, tř. Tomáše Bati 21,

takto:

Příslušný vydat rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 22. 9. 2008, čj. KUZL 61618/2008, **je** soud v občanském soudním řízení.

Odůvodnění:

Návrhem doručeným dne 27. 1. 2009 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, se senát 35 C (rozhodující ve věcech občanskoprávních, dále též „civilní senát“) Krajského soudu v Brně domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a senátem 29 Ca Krajského soudu v Brně (specializovaný senát pro věci správního soudnictví, dále též „správní senát“) ve věci žaloby vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 35 C 3/2009 týkající se žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 22. 9. 2008, čj. KUZL 61618/2008.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Ředitelství silnic a dálnic ČR podalo dne 20. 9. 2002 žádost o vyvlastnění pozemků parcelní číslo 1669/6, 1669/8, 1669/13, 1669/35, 1669/41, 1669/58, 1669/59, 1670/12, 1670/14, 1671/6, zapsaných v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu Zlín na listu vlastnictví č. 1926 pro obec Otrokovice, na katastrálním území Kvítkovice u Otrokovic. Spoluvlastníky pozemků jsou manželé M. a K. G. a manželé P. a M. G.. Účelem vyvlastnění bylo uskutečnění veřejně prospěšné stavby „Silnice I/55 - Otrokovice obchvat SV”.

Před vydáním rozhodnutí o vyvlastnění žalobci žádali, aby byl vyvlastněn i *„zbytkový pozemek, tj. pozemek ve zjednodušené evidenci-parcela Původ pozemkový katastr (PK) číslo 1398/4 o výměře 337 m², který je zapsán v katastru nemovitostí u Katastrálního*

úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Zlín, na LV číslo 1926 pro k. ú. Kvítkovice u Otrokovic, obec Otrokovice" (dále jen „zbytkový pozemek").

Městský úřad Otrokovice (dále jen „městský úřad") rozhodl dne 31. 7. 2003 o vyvlastnění výše specifikovaných pozemků a současně stanovil náhradu za vyvlastnění 3 530 160 Kč, aniž by stanovil jednotlivé podíly spoluvlastníků na této náhradě.

Proti rozhodnutí o vyvlastnění se žalobci odvolali ke Krajskému úřadu Zlínského kraje, Odboru územního plánování a stavebního řádu (dále jen „krajský úřad"). Dle žalobců se městský úřad nevypořádal s námitkami, které vznesli v rámci správního řízení. Žalobci také nesouhlasili s tím, že městský úřad stanovil pouze celkovou náhradu za vyvlastnění, ale již neuvedl, jakým způsobem má být tato náhrada rozdělena mezi spoluvlastníky pozemků. Krajský úřad rozhodl dne 24. 11. 2003 o odvolání a změnil výrok rozhodnutí ze dne 31. 7. 2003 tak, že stanovil způsob rozdělení náhrady za vyvlastnění mezi spoluvlastníky.

Žalobci proti tomuto rozhodnutí podali žalobu k Okresnímu soudu ve Zlíně, který usnesením ze dne 15. 5. 2004 řízení zastavil a poučil žalobce, že k řízení o vyvlastnění jsou příslušné soudy ve správním soudnictví.

Žalobci proto podali žalobu ke Krajskému soudu v Brně jako soudu ve správním soudnictví. Ten rozsudkem ze dne 31. 10. 2006, čj. 29 Ca 159/2004 - 149, rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 24. 11. 2003 zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. S rozhodnutím správních orgánů se ztotožnil, uznal pouze jednu žalobní námitku, že se správní orgány nezabývaly námitkou o vyvlastnění zbytkového pozemku.

Proti rozsudku podali dne 14. 12. 2006 kasační stížnost jak žalobci, tak dne 21. 12. 2006 i krajský úřad.

Dne 27. 9. 2007 krajský úřad v pokračujícím odvolacím řízení, aniž by bylo skončeno řízení o kasační stížnosti, zrušil rozhodnutí městského úřadu o vyvlastnění ze dne 31. 7. 2003 a věc mu vrátil k novému projednání a rozhodnutí. Důvodem zrušení byla skutečnost, že se městský úřad nevyrovnal s námitkou žalobců o vyvlastnění zbytkového pozemku parc. č. 1398/4.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 21. 2. 2008, čj. 4 As 31/2007 - 255, zrušil rozsudek krajského soudu ze dne 31. 10. 2006 a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Uvedl, že o náhradě za vyvlastnění nerozhodují správní soudy, ale soudy v občanském soudním řízení. Vzhledem k tomu, že od 1. 1. 2007 nabyl účinnosti zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (dále jen „zákon o vyvlastnění"), musí v souzené věci vyvlastnění přezkoumávat soudy dle části páté o. s. ř.

Dne 8. 7. 2008 vydal městský úřad usnesení o zastavení vyvlastňovacího řízení. Uvedl, že žádost o vyvlastnění *„se stala zjevně bezpředmětnou dnem, kdy vyvlastnitel dosáhl účelu vyvlastnění, tj. uskutečnění veřejně prospěšné stavby silnice I/55 Otrokovice-obchvat SV. Poté, co vyvlastnitel uskutečnil účel, kvůli kterému řízení vyvolal, ztratilo řízení svůj cíl a není důvod dál je vést. Vyvlastnění neslouží k legalizaci daného stavu"*.

Proti usnesení o zastavení vyvlastňovacího řízení se žalobci dne 15. 7. 2008 odvolali ke krajskému úřadu, který rozhodnutím ze dne 22. 9. 2008, čj. KUZL 61618/2008, usnesení městského úřadu ze dne 8. 7. 2008 potvrdil.

Proti tomuto rozhodnutí brojili žalobci žalobou u Krajského soudu v Brně, jako soudu ve správním soudnictví. Specializovaný senát pro věci správního soudnictví krajského soudu věc postoupil dne 15. 1. 2009 civilnímu senátu krajského soudu. Odkázal na rozhodnutí zvláštního senátu ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 34/2007 - 15

Senát 35 C (civilní senát) podal dne 27. 1. 2009 k Nejvyššímu správnímu soudu návrh na rozhodnutí sporu o věcnou příslušnost dle § 104b odst. 3 o. s. ř. Civilní senát uvedl, že žalobci napadli usnesení o zastavení řízení. Není proto možné použít judikaturu, na kterou odkazoval správní senát, protože ta se týkala zamítnutí žádosti o vyvlastnění. O žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení vyvlastňovacího řízení má tedy rozhodovat soud ve správním soudnictví. Pro rozhodování soudu podle části páté o. s. ř. chybí podmínka vymezená v § 244 o. s. ř., tedy že správní orgán o věci rozhodl in merito.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi obecným soudem a soudem ve správním soudnictví se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Otázkou věcné příslušnosti soudů k přezkumu zákonnosti rozhodnutí o vyvlastnění po 1. 1. 2007 se zvláštní senát již zabýval.

V usnesení ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 34/2008 - 15, zvláštní senát vyslovil: „*Počínaje účinností zákona č. 184/2006 Sb., o vyvlastnění, tj. ode dne 1. ledna 2007, zanikla příslušnost správních soudů k přezkumu zákonnosti rozhodnutí o vyvlastnění ve správním soudnictví. K řízení jsou příslušné soudy v občanském soudním řízení, a to soudy krajské, které přitom procesně postupují podle části páté občanského soudního řádu (§ 244 a násl. o. s. ř.). Věcí vyvlastnění (§ 28 zákona č. 184/2006 Sb., o vyvlastnění) je přitom třeba rozumět jak případy, kdy správní orgán návrhu na vyvlastnění vyhověl, tak případy, kdy jej pro neplnění zákonných podmínek zamítl. Podstatné je, že se správní orgán věcí zabýval meritorně, a nikoli již výsledek tohoto věcného posouzení.*“

Civilní senát tvrdí, že tento právní názor zvláštního senátu nelze v řešené věci použít, protože se nyní jedná o rozhodnutí o zastavení vyvlastňovacího řízení, a ne zamítnutí žádosti. S tímto názorem se zvláštní senát neztotožňuje.

Pro rozhodnutí věci je podstatné posouzení otázky, zda správní orgán rozhodl o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů věcně či zda řízení o věci samé před správním orgánem vůbec neproběhlo. V tomto směru lze odkázat na usnesení ze dne ze dne 20. 9. 2007, čj. Konf 22/2006 - 8 (viz www.nssoud.cz): „*Posoudit zákonnost odmítnutí správní jurisdikce přísluší vždy správnímu soudu; i v případě, kdy se správní orgán odmítl zabývat věcí vyplývající ze soukromoprávních vztahů [zde: rozhodnutí, kterým katastrální úřad zastavil řízení pro neodstranění nedostatků návrhu (§ 5 odst. 5 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem)]. Pravomoc soudu v občanském soudním řízení bude založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodne věcně o*

sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů.“ Zvláštní senát tedy konstatoval, že pravomoc soudu v občanském soudním řízení bude založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodne věcně o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, tj. zjistí, co je právem, nebo toto právo založí. Ve věci sp. zn. Konf 22/2006 šlo o případ, kdy správní orgán z procesních důvodů (pro neodstranění nedostatků návrhu) zastavil řízení ve věci, která před něj patřila a záležitostí se věcně vůbec nezabýval. Zvláštní senát proto vyslovil, že k posouzení zákonnosti je příslušný správní soud.

Ve věci nyní projednávané je však situace jiná. Jak je zřejmé z výše uvedené rekapitulace, městský úřad řízení o vyvlastnění zastavil z důvodů věcných, přičemž z odůvodnění jeho rozhodnutí jednoznačně plyne, proč tak učinil. Dospěl k závěru, že návrhu na vyvlastnění nelze vyhovět, protože příslušná stavba (stavba silnice) byla již zhotovena, a vyvlastnění neslouží k legalizaci daného stavu. Jak městský úřad, tak žalovaný krajský úřad, který rozhodoval o odvolání, se zcela nepochybně zabýval věcně, což vyplývá z odůvodnění rozhodnutí. K zastavení řízení tedy nedošlo z pouhých případem procesních důvodů. Civilní senát se tedy mýlí, pokud tvrdí, že v nyní předložené věci bylo rozhodnuto nemeritorně, tj. že řízení o vyvlastnění bylo zastaveno bez skutečného věcného projednání pouze z procesních důvodů.

Zvláštní senát se zabýval pouze kompetenčním sporem a nepředjímal rozhodnutí v otázkách, které bude řešit až krajský soud v občanském soudním řízení. Ten se bude zabývat tím, zda byl správní orgán oprávněn vyvlastňovací řízení zastavit; dále zda na věc dopadá zákon o vyvlastnění, ustanovení § 17 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, nebo § 135c zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku.

Vzhledem k výše uvedenému zvláštní senát vyslovil, že rozhodnout o věci je příslušný soud v občanském soudním řízení.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Civilní senát Krajského soudu v Brně proto bude pokračovat v řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. září 2009

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu